

09.03.2017г.

ОДЛУКА

На Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ) по жалбата на Транспаренси Интернешнл - Македонија за прилогот со наслов “Фондациите на Сорос влијаат на извештаите на Транспаренси интернешнл?!”, објавен на 26.01.2017 година, во информативните изданија на телевизија Алфа, а во 18 часот и 47 минути, во интернет изданието на телевизија Алфа (www.alfa.mk)

ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

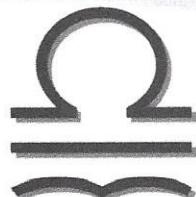
Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1 и 13.

Член 1.

“Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно.”

Член 13.

“Новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот.”

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на ден 30.01.2017 година, Слаѓана Тасева, Претседател на Транспаренси Интернешнел - Македонија поднесе жалба за прилогот со наслов “Фондациите на Сорос влијаат на извештаите на Транспаренси интернешнел?!”, објавен на 26.01.2017 година, во информативните изданија на телевизија Алфа, а во 18 часот и 47 минути, во интернет изданието на телевизија Алфа (www.alfa.mk).

Во жалбата се наведува дека во објавениот прилог известувањето е неточно и нефер и не е застапена втората страна. Во образложението на жалбата се наведува дека не е вистината објавената информација, во која се вели дека Транспаренси Интернешнел и националниот огранок Транспаренси Интернешнел Македонија (ТИ-М) се финансираат директно од Фондацијата “Отворено општество”. Се вели дека не е вистина дека и Транспаренси Интернешнел Македонија се финансира од истиот извор. Се додава дека на веб - страницата на ТИ-М се достапни сите досегашни ревизорски извештаи за организацијата и од нив јасно се гледа дека ТИ-М никогаш не примила донација од Фондацијата “Отворено општество”. Жалителот го приложи линкот каде што се објавени ревизорските извештаи.

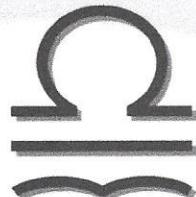
Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со член 12 од Деловникот на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со телевизија Алфа и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Од телевизија Алфа не одговорија на наводите на жалителот.

Комисијата за жалби најде дека жалбата во однос на прилогот е ОСНОВАНА.

***

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

На седницата на 17.02.2017 година, најпрво, Теофил Блажевски беше изземен од расправата за случајот, во согласност со член 10 од Деловникот на Комисијата за жалби поради судир на интереси, бидејќи е член на УО на ТИ-М, се' со цел да се обезбеди мериторност во одлучувањето и спречување на делегитимирање на одлуката на Комисијата.

Комисијата за жалби ги разгледа наводите на жалителот и направи увид во наведениот прилог. Најпрво, Комисијата констатираше дека таа не може и нема право да ги утврдува фактите наведени во прилогот и жалбата. Нејзината надлежност е единствено да ги утврдува етичките и професионални стандарди при создавањето на новинарскиот производ.

Конкретно, Комисијата констатитраше дека во прилогот има низа тврдења за политичко дејствување на невладина организација. Меѓу другото, се издвојуваат следниве реченици:

“... Случајно или не ова се случува само две недели откако лидерот на ВМРО-ДПМНЕ во интервју го коментираше ова рангирање и напредокот што бил направен во изминатите 10 години.

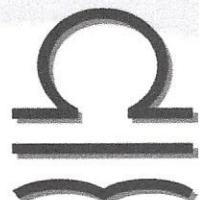
Некои од медиумите веќе објавија дека сето ова се должи на влијанието на фондациите на Џорџ Сорос во меѓународната Транспаренси.

Слични извештаи излегаа и за други држави кои се на удар на Сорос. Унгарија е падната за 7 места, Словачка за 4, земји кои и најгласно се спротивставија на неговото делување.

Во македонскиот огранок на Транспаренси интернешнал дел од управните тела се бројни проопозициски активисти, но и членови на раководни органи на СДСМ. Невладината е и директно финансирана од Институтот Отворено општество, што јасно се гледа на нивниот официјален веб сајт.

Во иста насока беше и интервјуто на Груевски, каде на прашањето - дали тоа што го прави Сорос е повеќе против него или повеќе за опозицијата, Груевски вели:

Мислам и двете. И мислам и за второто не е свесен. Не е свесен дека овој народ во 2006 година беше паднат на колена со речиси 39 отсто невработеност, највисока во Европа тогаш, и 32 отсто стапка на сиромаштија, рангиран на 105. место на неговата „Транспаренси интернешнел“. Токму тие против кои се бори тој, а тоа сме ние од ВМРО и покрај сите кризи и пречки, невработеноста ја сведоа на

околу 23 отсто, стапката на сиромаштија на околу 21 отсто, а на рангирањето на корупција имаме скок од 105. на 66. место.

Извештаите на Транспаренси не се единствените кои се под влијание на Сорос. И репортери Без граници и Фридом Хаус, кои делумно се финансирали од неговите невладини организации, во последните извештаи го намалија рангирањето на Македонија, но и на други држави кои се противат на политиките кои ги спроведуваат такнаречените институти за отворени општества....

Поради ваквата обработка на медимскиот производ, членовите на Комисијата најдоа дека, поради тоа што авторот изнел низа тврдења, согласно професионалните начела бил должен за своите тврдења да побара став од невладината организација Транспарентност Интернешнл. Со оглед на тоа што не се бара став од засегнатата страна, со ваквиот медиумски производ не се обезбедува согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Постулат на новинарската професија е да се побара став од сите засегнати страни во обработката на новинарскиот производ, особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Понатаму, авторот на прилогот, во повеќе наврати, своите мислења ги прикрива како факти . Точно е дека новинарот има право на сопствено мислење, но во конкретниот прилог не се разликува што е коментар, претпоставка или став на авторот. Ова особено доаѓа до израз со оглед на тоа што во прилогот се изнесуваат низа тврдења за политичко дејствување на невладината организација Транспарентност Интернешнл, а бидејќи претходно не се обезбедени согледувања на сите значајни аспекти на темата за која се говори се доаѓа и до дезинформирање и манипулирање со публиката.

***

Комисијата за жалби најде дека во спорниот прилог со наслов “Фондациите на Сорос влијаат на извештаите на Транспаренси интернешнл?!”, објавен на 26.01.2017 година, во информативните изданија на телевизија Алфа, а во 18 часот и 47 минути, во интернет изданието на телевизија Алфа, прекршен е член 1 од Кодексот на новинарите на Македонија, според кој новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk   info@semm.mk   0038923222595

објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно. Изборот на фактите мора да обезбеди објективна информација и согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Новинарот треба да обезбеди "втора страна", односно да им даде можност на сите засегнати од новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Комисијата констатира дека е прекршен член 13, според кој новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот.

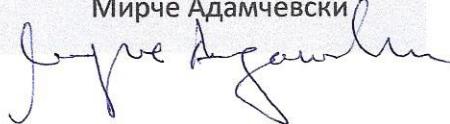
Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата за жалби учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Мери Јордановска, Гоце Герасимовски, Беким Ајдини, Филип Ѓурчиновски и Сефер Тахири.

Се обврзуваат телевизија Алфа и интернет изданието на телевизија Алфа (www.alfa.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објават одлуката на Комисијата за жалби.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

